

dette til Selveiendom, med mindre han forstede kunde beholde denne Ret. Saaledes vil et, i statsoeconomisk Henseende, erkjendt større Gode, nemlig Selveiendoms Fremme, blive forhindret ved, at Staten ikke vil tillade Noget, der i Realiteten er en Ubetydelighed. — Jeg troer, at hvad jeg her har anført, indeholder saa tilstrækkelige Motiver for min Mening, at jeg kan spare mig alle videre Bemærkninger. Naar jeg længere nede i Dissensen har talt om, at Jagtretten ikke havde for Eieren en saa reel Bigtighed, at man maatte have særdeles Betænktheden ved at indlade sig paa at berøve dem den, saa skal jeg blot henvise til de Distringeringer af den ærede Godseier, som jeg sidst citerede.

Naar jeg videre i min Dissens har talt om Bildtets Conservation, da maa jeg tilstaae, at jeg mangler tilstrækkelig practisk Indsigt til derom at have grundig Kundskab; men jeg har dog hørt, at naar mit Princip blev gennemført, vilde Bildtet fortrinsviis holde sig til Skovene, og blot slye de aabne Marker, hvor det vil blive stude, og hvor det store Bildt da ikke vil trives. Og forsaavidt der er talt om Skaden, som Bildtet foraarsager Jordbrugeren, da maa jeg tillade mig at henvise til Forhandlingerne i Stænderne 1838, der sandelig indeholde Exempler nok derpaa. Længere nede, hvor jeg kommer til at tale om det Forslag, som Pluraliteten af den ærede Comitee har gjort, nemlig at det skulde afhænge af den større Deel af Fæsterne paa et Gods, eller rettere sagt af Indehaverne af den større Deel af Fæstehartkornet paa Godset, hvorvidt de ønskede Jagten afstødt, har jeg berørt, at der kunde være andre Hensyn, som muligen i særdeles Grad her kunde faae Indflydelse, navnlig hvor endeel af Eiendommene i et givet Tilfælde ere saaledes situerede, at Jagten ikke synderlig kan genere Brugerne, og det derfor ikke kan interessere dem at fremkalde Jagtrettens Afkønning. Men der er muligen ogsaa andre Hensyn, som her kunne faae Indflydelse. Jeg sigter her til de forskellige Forhold, som kunne finde Sted mellem Godseieren og Fæsterne. Finder der saaledes et godt Forhold Sted mellem dem, saa krymper Fæsteren sig naturligtviis ved at stemme for, at den Ret, som

har hørt Godseieren til i saa mange Aar, og som muligen er ham kjær, berøves ham. Fæsteren kan maaskee ogsaa slyde ham Forbindelighed, og saa er der jo saa meget større Anledning for hiin til ikke at fremkomme med Fordring paa Afkønning. Er Forholdet mindre godt, og er Eieren Jagtelker, kan han paa den anden Side let forhindre Pluraliteten, som maaskee ikke har stor Interessé af og ingen Anledning til at reise sig for at faae Jagten afstødt, fra at samtykke i Forlangendet om Afkønningen; han kan f. Ex. true dem med, at, naar et Fæste bliver ledigt, det da ikke skal komme deres Familie tilgode, men at han vil overdrage det til Fremmede. Jeg vil nu slet ikke nægte, at det er uædelt af Godseieren at gjøre dette, men hvo vil tvivle om eller nægte Muligheden af, at Saadant kan skee? Jeg maa udtale det som min Overbeviisning, at, dersom Jagtrettens Afkønning skal være afhængig af en Pluralitets Beslutning, vil det bevirke, at Afkønningen meget sjældent vil finde Sted. Dette er min personlige Overbeviisning.

Længere nede i min Dissens er jeg kommen til at omtale Erstatningen til Eieren. Jeg har der udtalt, hvad jeg gjentager her, at det er mit inderligste Ønske, at det vilde være muligt at udfinde en passende Norm for Erstatningen, men denne Norm har det ikke været mig muligt at udfinde. Paa den ene Side er Jagtretten en meget interessant Ret, paa den anden Side er det Noget, som for Godseieren i Realiteten er høist ubetydeligt; men just denne særegne Side af Jagtretten, at den af Nogle betragtes som en Passion, at den derimod for Andre er en reen ligegyldig Sag, just dette gjør, at det er yderst vanskeligt at bestemme ved almindelige Regler den Erstatning, der kan ansees passende derfor. Erstatningen troer jeg rigtignok vil blive anseet som en reen Bisag, som Noget, der er meget Uvæsentligt; men naar jeg gaaer ud derfra, at den er saa uvæsentlig, saa kan jeg ikke indsee, hvorfor man, fordi Erstatning ikke fyldestgjørende kan gives, skulde modsætte sig Jagtens Frigivelse, for hvilket dog saa Meget synes at tale.

Senere har jeg talt om den fæstevigste Jagtanordning. Jeg skal her bemærke, at fra det